

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Veberové a soudců JUDr. Jitky Hroudové a Mgr. Marka Bedřicha v právní věci žalobce: **B. S.**, v řízení zastoupen Mgr. Bc. Ing. M. P., obecným zmocněncem, proti žalovanému: **Ministerstvo obrany ČR**, zastoupené Vojenským úřadem pro právní zastupování Ministerstva obrany se sídlem Praha 6, nám. Svobody č. 471, v řízení o žalobě proti rozhodnutí velitele 4.brigády rychlého nasazení ze dne 27.12.2010, č. 191, kterým byl žalobce jmenován do hodnosti desátník

t a k t o :

- I. Žaloba se z a m í t á.
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhá přezkoumání a zrušení rozkazu velitele 4.brigády rychlého nasazení v té části, kde je jmenován do hodnosti desátníka, a to pro jeho nezákonnost. Žalobce poukazuje na to, že je vojákem z povolání a že byl dne 1.2.2009 služebně zařazen na systemizované místo starší strojník ženijního strojního družstva ženijní čtyř velitelské rot 42.mechanizovaného praporu 4.brigády rychlého nasazení Velitelství společných sil. Tomuto služebnímu zařazení odpovídala hodnost rotmistr. Do hodnosti rotmistr byl jmenován služebním orgánem dnem zařazení na toto systematizované místo. Dne 27.12.2010 vydal velitel 4.brigády rychlého nasazení rozkaz ve věcech personálních č. 191, kterým byl žalobce od 1.1.2011 zařazen na stejné systematizované místo, které dosud zastával a zároveň byl zařazen do hodnostního sboru poddůstojníků s tím, že mu přísluší hodnost desátník, která je o 3 stupně nižší než hodnost rotmistr. Jmenování do nižší

hodnosti je podle něj v rozporu s ustanovením § 7 odst. 4 zákona č. 221/1999 Sb. (ve znění účinném do 31.12.2010), když jmenování do nižší hodnosti je podmíněno souhlasem vojáka. Žalobce ale k tomu žádný souhlas nedal, což je patrné i z toho, že odmítl podepsat záznam o pohovoru ze dne 11.11.2010, kde se mu snížení hodnosti předkládalo „k podpisu“ a zároveň podal dne 23.11.2010 stížnost veliteli ve věci personálního pohovoru, ve které vyjádřil jednohlasně nesouhlas se snížením hodnosti. Žalobce je přesvědčen o tom, že napadený rozklad velitele o snížení jeho hodnosti je rozhodnutím ve smyslu článku 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, neboť tento rozkaz nelze vykládat jinak, než jako jmenování do hodnosti.

Žalobce nesouhlasí se závěrem žalovaného, který nesprávně interpretuje ustanovení části první, článek II, bod 1 zákona č. 272/2009 Sb., když dovozuje, že ke změně (zde snížení) hodnosti dochází zcela automaticky (ze zákona) bez nutnosti respektovat ustanovení § 7 odst. 4 zákona č. 221/1999 Sb. a vyžádat si od vojáka souhlas se snížením hodnosti. Výklad žalobce považuje za účelový, když záměrem je skutečnost, aby v případě snižování hodnosti nebylo nutné vyžadovat souhlas vojáka. Žalobce poukazuje na existenci pokynů Ministerstva obrany – sekce personální – k realizaci změn vojenských hodností k 1.1.2011 čj: 58-35/2010-7542, ze které vyplývá snaha o záměrně nesprávnou interpretaci přechodných ustanovení a uvědomění si té skutečnosti, že jediným správným postupem při změně hodnosti je jmenování do příslušné hodnosti služebními orgány. Žalobce je přesvědčen o tom, že pokud by mělo dojít ke změně hodnosti přímo zákonem, bylo by zcela nadbytečné a bez jakýchkoliv právních účinků vydávat jakýkoli rozkaz ve věcech personálních ohledně změny hodnosti. Z pokynů je ale patrné, že samotná realizace přechodu na novou hodnost se uskuteční teprve vydáním rozkazu ve věcech personálních příslušným služebním orgánem. Žalovaný je si tak vědom toho, že zákon sám o sobě hodnost nemění a změna hodnosti se realizuje teprve až vydáním rozkazu ve věcech personálních, teprve jmenováním vojáka do příslušné hodnosti. Žalobce dále poukázal na to, že zákon nestanoví, na jakou konkrétní hodnost se mění ta předchozí, ale pouze odkazuje na předpis nižší právní síly – nařízení vlády. Hodnosti by tak nebyly dány zákonem, ale podzákonným předpisem, přičemž nelze přehlédnout, že pro jednotlivé skutečné činnosti může příslušet více hodností. V nařízení vlády č. 203/2010 Sb., je u každého jednotlivého bodu (připsán název systematizovaného místa). Některé názvy systematizovaného místa se liší v názvu jen tím, že je zde připsáno slovo „starší“ nebo „specialista“, přičemž obsah činnosti v těchto případech je stejný, avšak vždy se jedná o jinou hodnost. Přechodná ustanovení nařízení vlády pouze stanoví postup, do jakých hodností mají s účinností od 1.1.2011 služební orgány vojáky jmenovat, avšak nikoli na základě skutečně vykonávané činnosti, ale na základě zařazení na konkrétní systematizované místo. Pokud by bylo možné přistoupit na tvrzení prezentovaná ze strany ministerstva obrany, že ke změně hodnosti přichází přímo zákonem, potom poukazuje na to, že v případě snížení hodnosti ke škodě vojáků, zasahují do jejich již jednou nabytých práv na přiznanou hodnost. Žalobce je tedy přesvědčen o tom, že jediná možná interpretace ustanovení části první, článek II, bodu 1 zákona č. 272/2009 je ta, že služební orgány jsou povinny jmenovat vojáka do příslušné hodnosti s účinností tohoto jmenování od 1.1.2011 podle pravidel stanovených v nařízení vlády č. 203/2010 Sb. s tím, že v případě jmenování do hodnosti nižší jsou služební orgány povinny si vyžádat výslovný souhlas s takovým snížením hodnosti v souladu s ustanovením § 7 odst. 4 zákona č. 221/1999 Sb. Snížení hodností bez souhlasu vojáka přirovnává k odnětí hodnosti dle § 21 odst. 1 zákona č. 221/1999 v případě, že se voják dopustil úmyslného zvlášť závažného porušení služebních povinností. V daném případě v podstatě smyslem snižování hodnosti je napravení chyby, když se při přechodu k profesionální armádě zrušilo mužstvo. Ze strany velitele 4.brigády rychlého nasazení došlo k porušení subjektivního práva žalobce na vyjádření souhlasu se jmenováním do nižší hodnosti (§ 7 odst. 4 zákona č. 221/1999 Sb.) a

tedy k jednání v rozporu s ustanovením článku 1 odst. 1 článek 2 odst. 3 Ústavy a článek 2 odst. 1 a 2 Listiny základních práv a svobod.

Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě považuje odkaz na ustanovení § 7 odst. 4 (nyní odstavec 5) za naprosto nedůvodný, neboť zákonem č. 272/2009 Sb. došlo s účinností od 1.1.2011 k zásadní změně v dosavadní soustavě hodnostních sborů Armády České republiky a v nich stanovených hodnostech. Byly nově stanoveny hodnostní sbory mužstva a poddůstojníků (a zrušen hodnostní sbor rotmistrů) a v jejich rámci nového hodnosti. V přechodném ustanovení novely zákona (bod 1.) je stanoveno, že voják bude mít dnem nabytí účinnosti novely zákona vojenskou hodnost, která mu přísluší podle činnosti stanovené prováděcím právním předpisem, kterým je nařízení vlády č. 203/2010 Sb. Činnost žalobce je v příloze tohoto nařízení uvedena v bodě B-hodnostní sbor poddůstojníků spadající pod vojenskou hodnost „desátník“ jako obsluha a údržba technicky složitějšího stroje, nástavby a strojního zařízení (starší důstojník). Stanovení nižší hodnosti v případě žalobce vyplynulo ze změny právní úpravy týkající se problematiky vojenských hodností a hodnostních sborů v zákoně. Napadený rozklad velitele neměl konstitutivní charakter, resp. jeho vydáním se deklaroval věcný a právní stav, který vyplynul z uvedené změny dřívější právní úpravy a rovněž slouží v daném případě pro účely informativní a personální evidenci.

U jednání soudu setrvali účastníci na svých dosavadních stanoviscích.

Ze správního spisu předloženého žalovaným správním orgánem je patrné, že dne 11.11.2010 byl sepsán záznam o pohovoru se žalobcem při služebním zařazení na systemizované místo v nových tabulkách počtu s tím, že žalobci bylo nabídnuto dnem 1.1.2011 služební zařazení na systemizované místo: starší strojník ženijního strojního družstva ženijní čtyř velitelské roty 42.mechanizovaného praporu 4.brigády rychlého nasazení Velitelství společných sil, stanovená hodnost desátník, platová třída 6, v souladu s pokyny k realizaci změn vojenských hodností se jmenovanému nemění popis pracovní činnosti a nová hodnostní přísluší podle zákona (ustanovení části 1., článek II., bodu 1 zákona č. 272/2009 Sb.). Jmenovaný byl seznámen s obsahem protokolu, ale odmítl podepsat tento záznam o jeho provedení. Ve spise se dále nachází návrh na služební zařazení a přidělení hodnosti desátník pro žalobce. Žalobce si dne 23.11.2010 podal stížnost, ve které žádal o prošetření skutečnosti, že měl být od 1.1.2011 služebně zařazen na jiné místo a že nesouhlasil se snížením hodnosti. Proto je přesvědčen, že došlo k nedodržení § 7 odst. 5 zákona č. 221/1999 Sb. Stížnost byla zamítnuta jako neopodstatněná. Správní orgán poukázal na to, že z úředního záznamu vyplývá, že žalobci bylo sděleno provádění personálních změn, konkrétně zařazení na systemizované místo tabulek počtu platných od 1.1.2011 se změnou vaší hodnosti z rotmistra na desátníka. Jelikož se u žalobce nejedná o jmenování do nižší hodnosti, služební zařazení na systemizované místo není podmíněno jeho souhlasem. Velitel má pouze oznamovací povinnosti a s personálním opatřením žalobce seznámil. Upozornil také na to, že převedení na nové tabulky od 1.1.2011 bylo provedeno v souladu s „pokyny k realizaci změn vojenských hodností“ čj: 58-35/2010-7542 ze dne 28.5.2010. Podle článku 2.1. odst. 4 se žalobci nemění popis pracovní činnosti, zůstává na stejném systemizovaném místě, na kterém byl zařazen dosud a ve smyslu ustanovení § 7 odst. 2 písm. b) zákona č. 272/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 221/1999 Sb., mu přísluší nová hodnost ze zákona.

Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení před správním úřadem z hlediska žalobních námitek, uplatněných v podané žalobě a při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí (podle ustanovení § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu

správního ve znění pozdějších předpisů (dále jen s.ř.s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Vycházel přitom z následující právní úpravy:

Podle § 7 odst. 2 zákona č. 221/1999 Sb. zákona o vojácích z povolání, ve znění platném do 31.12.2010, se v hodnostních sborech stanovují tyto hodnosti:

- a) v hodnostním sboru čekatelů - praporčíků rotný, **rotmistr**, nadrotmistr,
- b) v hodnostním sboru čekatelů - důstojníků podpraporčík, praporčík, nadpraporčík,
- c) v hodnostním sboru rotmistrů rotný, rotmistr, nadrotmistr, štábní rotmistr,
- d) v hodnostním sboru praporčíků podpraporčík, praporčík, nadpraporčík, štábní praporčík,
- e) v hodnostním sboru nižších důstojníků podporučík, poručík, nadporučík, kapitán,
- f) v hodnostním sboru vyšších důstojníků major, podplukovník, plukovník,
- g) v hodnostním sboru generálů brigádní generál, generálmajor, generálporučík, armádní generál.

Zákonem č. 272/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, došlo ke změně m.j. i ustanovení § 7 odst. 2 zákona o vojácích z povolání tak, že toto ustanovení s účinností od 1.1.2011 zní:

Stanovují se tyto hodnostní sbory a hodnosti:

- a) hodnostní sbor mužstvo - hodnosti vojín, svobodník,
- b) hodnostní sbor poddůstojníci - hodnosti **desátník**, četař, rotný,
- c) hodnostní sbor praporčíci - hodnosti rotmistr, nadrotmistr, praporčík, nadpraporčík, štábní praporčík,
- d) hodnostní sbor nižší důstojníci - hodnosti poručík, nadporučík, kapitán,
- e) hodnostní sbor vyšší důstojníci - hodnosti major, podplukovník, plukovník,
- f) hodnostní sbor generálové - hodnosti brigádní generál, generálmajor, generálporučík, armádní generál.“.

Nářízením vlády č. 203/2010 Sb., o seznamu činností vojáků z povolání stanovených pro jednotlivé hodnostní sbory a vojenské hodnosti vydala vláda podle § 6 odst. 7 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění zákona č. 272/2009 Sb. seznam činností, ve kterém jsou pod bodem B. upraveny vojenské hodnosti pro „hodnostní sbor poddůstojníci“ takto:

I. Vojenská hodnost desátník

a) obsluha a údržba

1. technického prostředku a zařízení určeného pro monitorování a vyhodnocování atmosféry (aerolog)

2. technického prostředku a zařízení určeného pro monitorování a vyhodnocování radiační a chemické situace (dozimetrista)

3. vojenské techniky (operátor)

4. prostředku pro provádění dekontaminace (starší odmořovač)

5. technicky složitějšího stroje, nástavby a strojního zařízení (**starší strojník**)

6. prostředku při vyhledávání a záchranářské činnosti (starší záchranář)

Podanou žalobou se žalobce domáhá přezkoumání té části rozkazu velitele 4. brigády rychlého nasazení, ve které je žalobce jmenován do hodnosti desátníka.

Mezi účastníky je sporné, zda žalovaný mohl snížit žalobci hodnost na základě zákona bez jeho souhlasu, neboť každý z účastníků vykládá rozdílně přechodné ustanovení zákona č. 272/2000 Sb., kterým se mění zákon o vojácích z povolání, z čl. II odstavce 1., a podle kterého voják, který je zařazen do hodnostního sboru a jmenován do hodnosti podle § 7 odst. 2 písm. c) až f) zákona č. 221/1999 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se zařazuje do hodnostního sboru a přísluší mu hodnost podle § 7 odst. 2 písm. a) až e) zákona č. 221/1999 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, dnem 1. ledna 2011, a to podle činnosti stanovené prováděcím právním předpisem (§ 6 odst. 7 zákona č. 221/1999 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona).

Z citovaného přechodného ustanovení je patrné, že zákon výslovně uvádí, že na základě zákona č. 272/2010 Sb. dochází ke změně v zařazení vojáka do hodnostního sboru a že mu nadále přísluší hodnost podle činnosti stanovených v nařízení vlády, které je prováděcím předpisem. Je tak zřejmé, že přímo ze zákona došlo ke změně, kdy jednotliví vojáci byli zařazeni na základě jimi vykonávané činnosti do určitého hodnostního sboru a ze zákona jim přísluší tomu korespondující hodnost. Napadeným rozkazem je již pouze deklarován změněný stav, kdy žalobce byl na základě článku II. přechodných ustanovení zákona č. 272/2010 Sb. zařazen do hodnostního sboru poddůstojníků, S tím pak souvisí i změna hodnosti, neboť zákon v tomto ustanovení výslovně uvádí, že vojákovi „přísluší“ hodnost podle § 7 odst. 2 písm. a) až e) zákona o vojácích z povolání ve znění účinném od 1.1.2011. Zákon ale v přechodném ustanovení neuvádí, že by měl být žalobce do této hodnosti jmenován, tedy že by pro to, aby měl tuto novou hodnost, musel být vydán další konstitutivní akt, kterým by voják novou hodnost získal.

S ohledem na znění čl. II přechodného ustanovení zákona č. 272/2010 Sb. tak nelze aplikovat ustanovení § 7 odst. 4 zákona o vojácích z povolání ve znění platném do 31.12.2010, jehož použití se dovolává žalobce. Podle tohoto ustanovení vojáka lze s jeho souhlasem výjimečně jmenovat do nižší hodnosti, než které v průběhu služebního poměru dosáhl. Toto ustanovení v této věci ale aplikovat nelze, neboť, jak soud již shora uvedl, žalobce není v důsledku přechodných ustanovení do nové hodnosti jmenován, ale tato hodnost mu přísluší od 1.1.2011 s ohledem na vykonávanou činnost. Smyslem napadeného rozkazu tak není jmenování žalobce do hodnosti, naopak napadeným rozkazem se deklaruje skutečnost, že z obecně závazného právního předpisu vyplývá určitá hodnost, pro žalobce hodnost desátníka, a proto souhlasu žalobce dle § 7 odst. 4 citovaného zákona není třeba. Žalovaný tedy nepochybil, pokud souhlas žalobce nevyžadoval.

Ze správního spisu je patrné, že žalobce byl dnem 1.2.2009 zařazen na systemizované místo: starší důstojník ženijního strojního družstva ženijní rotu 42. mechanizovaného praporu 4. brigády rychlého nasazení Velitelství společných sil. Napadených rozkazem nedošlo ke změně systemizovaného místa žalobce a žalobce ani nesporně, že tuto práci vykonává. O čem svědčí i skutečnost, že žaloba proti této části rozkazu, kterou byl žalobce zařazen na systemizované místo staršího strojníka, nesměruje. Vládní nařízení jednoznačně upravuje, že staršímu strojníkovi přísluší vojenská hodnost desátník.

Žalobce v podané žalobě také poukázal na to, že zákon nestanoví, na jakou konkrétní hodnotu se mění hodnota předchozí, ale že pouze odkazuje na předpis nižší právní síly – nařízení vlády. Žalobce namítal, že nové hodnoty tak nebyly dány zákonem, ale podzákonným předpisem. Zde soud poukazuje na to, že vládní nařízení bylo vydáno na základě zákonného zmocnění § 6 odst. 7 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění zákona č. 272/2009 Sb. V daném případě soud neshledal žádný důvod, pro který by nemohl aplikovat toto nařízení vlády, které je předpisem nižší právní síly nežli zákon, avšak soud by měl povinnost v souladu s čl. 95 odst. 1 Ústavy ČR takovou podzákonnou normu nerespektovat a použít zákon pouze v případě, že by shledal, že není v souladu s výslovným zákonným zmocněním. Taková situace v tomto případě nenastala, a proto soud dospěl k závěru, že správní orgány postupovaly s právně, pokud z ustanovení nařízení vlády vycházely.

Za nedůvodnou také považuje soud námitku žalobce, že vládní nařízení je nejednoznačné, neboť pro jednotlivé skutečné činnosti může příslušet více hodnot, když v nařízení vlády č. 203/2010 Sb., je u každého jednotlivého bodu (připsán název systematizovaného místa) a některé názvy systemizovaného místa se liší v názvu jen tím, že je zde připsáno slovo „starší“ nebo „specialista“, přičemž obsah činnosti v těchto případech je stejný, avšak vždy se jedná o jinou hodnotu. Toto stanovisko žalobce soud neshledává. Z obsahu přílohy vládního nařízení je patrné, kterému pracovnímu zařazení odpovídá konkrétní hodnota. Soud na rozdíl od žalobce právě v tom, jak jsou jednotlivá systemizovaná místa označena, vidí podklad pro přidělení konkrétní hodnoty, neboť je patrné, že každý z vojáků je dle popisu pracovní činnosti zaměstnanec zařazen právě na konkrétní systemizované místo, jehož označení odpovídá označením uvedeným v příloze tohoto nařízení. Použijeme-li argumentaci žalobce, je patrné, že žalobce byl dle popisu pracovní činnosti zařazen na systemizované místo „starší strojník“ a nikoli „starší strojník – specialista“, a proto mu přísluší hodnota desátníka. Pokud by mu měla příslušet hodnota vyšší, tedy četař, musel by být žalobce dle popisu pracovní činnosti zařazen na systemizované místo – „starší strojník – specialista“, což dle předložených listin nebyl a žalobce to ani netvrdil.

Správní orgán se ve správním řízení zabýval všemi shromážděnými důkazy a vypořádal se se všemi zjištěnými skutečnostmi. Městský soud v Praze neshledal žádné vady řízení, které by měly za následek nezákonnost či věcnou nesprávnost napadeného rozhodnutí. Na základě výše uvedeného odůvodnění Městský soud v Praze dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně, a proto ji postupem podle ustanovení § 78 odstavec 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl.

O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož žalobkyně, která neměla ve věci úspěch, nemá právo na náhradu účelně vynaložených nákladů v řízení a žalovaný správní úřad, jemuž by právo na náhradu účelně vynaložených nákladů podle výsledku řízení náleželo, žádné náklady řízení nad rámec běžných činností správního úřadu nevykázal ani neuplatňoval. Z tohoto důvodu Městský soud v Praze vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u ě n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 SŘS a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 20. března 2014

JUDr. Hana Veberová
předsedkyně senátu